

[Socialministeren]

muligt at gennemføre en sådan ordning, der vil være forbundet med meget betydelige merudgifter.

Regeringen vil derfor i stedet – som et første skridt – meget snart fremsætte et lovforslag, hvorefter unge i 18–19-års-alderen, der første gang henvender sig for at få kontanthjælp, og hvis eneste problem er, at de ikke har fået en uddannelsesplads eller et arbejde, skal have anvist arbejde i stedet for udbetaling af kontanthjælp.

Det foreliggende lovforslag, der foreslås at træde i kraft den 1. januar 1989, skønnes at medføre mindreudgifter for det offentlige på ca. 225 mio. kr. i 1989. Denne besparelse vil i de følgende år udgøre ca. 290 mio. kr.

Hertil kommer mindreudgiften vedrørende ændrede daginstitutionstakster for kontanthjælpsfamilier, således at der i 1989 opnås en samlet besparelse på ca. 285 mio. kr. på kontanthjælpsområdet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hermed skal jeg for Folketinget fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændret opgørelse af deponering vedrørende 1988, tilskud vedrørende indvandrere m.v).

(Lovforslag nr. L 73).

Lovforslaget er en opfølgning af de aftaler, regeringen den 29. juni 1988 indgik med henholdsvis Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening om den (amts)kommunale økonomi i 1989. Det indgik heri, at der skulle ske ændringer af to af de ordninger, der er fastlagt i den kommunale udlignings- og tilskudslovgivning.

For det første foreslås en ændring af lovens deponeringsordning, hvorefter (amts)kommunerne skal deponere et beløb i Nationalbanken, hvis de samlede nettodriftsudgifter i 1988 overstiger et nærmere fastlagt beløb. Ændringen går ud på, at indkomstoverførsler (for primærkommunerne) og sygesikring m.v. (for amtskommunerne) holdes uden for deponeringsordningen.

For det andet foreslås der en forbedring af udligningsordningen vedrørende kommunernes udgifter til indvandrere og flygtninge, bl.a.

med hensyn til udgifter til folkeskoleundervisning. Dette sker ved at forhøje det tilskud, kommunerne modtager pr. indvandrere og flygtning til dækning af de merudgifter, der følger af en indvandrer- og flygtningetilgang. Forhøjelsen af tilskuddet er baseret på en undersøgelse, Indenrigsministeriet har gennemført i 1988 af, hvilke merudgifter der er forbundet med at have indvandrere og flygtninge i kommunerne.

Desuden ændres definitionen af kriteriet »børn af enlige forsørgere« i de kommunale udligningsordninger. Kriteriet er knyttet til reglerne for udbetaling af børnetilskud. Disse regler blev ændret i forbindelse med skattereformen, idet »forhøjet børnetilskud« udgik. I stedet indførtes »ordinært børnetilskud«, og kriteriets definition foreslås tilpasset denne ændring. Endelig ændres tidsfristen for Indenrigsministeriets udmelding af tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal hermed tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet (De Europæiske Fællesskabers Forsamling).

(Lovforslag nr. L 74).

Formålet med lovforslaget er at bringe Europa-Parlamentsvalgloven i overensstemmelse med den nye folketingsvalglov – lov nr. 271 af 13. maj 1987 – som Folketinget vedtog i folketingsåret 1986–87.

En række bestemmelser i Europa-Parlamentsvalgloven består hovedsagelig i henvisninger til de tilsvarende bestemmelser i den tidligere folketingsvalglov. Det gælder således bestemmelserne om valglisten, om afstemning på valgdagen og om brevstemmeafgivning.

Gennemførelsen af den nye folketingsvalglov indebærer derfor, at der skal gennemføres en række konsekvensændringer i Europa-Parlamentsvalgloven.

Ved lovforslaget er der endvidere foretaget en generel sproglig modernisering af lovens bestemmelser, ligesom lovens opbygning og kapitelinddeling i videst muligt omfang er bragt i overensstemmelse med den nye folketingsvalgløvs opbygning og kapitelinddeling.

[Indenrigsministeren]

Lovforslaget er stort set identisk med det lovudkast, der er udarbejdet af Indenrigsministeriets valglovsudvalg af 1983, og som indeholdes i udvalgets 2. delbetænkning nr. 1138/1988, »Ny kommunal valglov og ny Europa-Parlamentsvalglov«.

Det er i lovforslaget foreslået, at loven skal træde i kraft 1. januar 1989, således at den nye lov kan finde anvendelse ved førstkommande valg til Europa-Parlamentet, der i Danmark skal afholdes torsdag den 15. juni 1989.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.

(Lovforslag nr. L 76).

Lovforslaget svarer i det væsentlige til det lovforslag, som blev fremsat den 28. oktober 1987 (L 45), og som bortfaldt i forbindelse med nyvalg til Folketinget i maj 1988.

Det foreliggende lovforslag har til hovedformål at tilvejebringe en forbedring af de sindslidendes retsstilling i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling i tilfælde, hvor anvendelse af tvang kan komme på tale.

Med en vedtagelse af lovforslaget vil den nugældende sindssygelov, lov nr. 118 af 13. april 1938 om sindssyge personers hospitalsophold, der har været i kraft i 50 år, samtidig blive ophævet.

Lovforslagets tilblivelse skal bl.a. ses på baggrund af, at der i de senere år – også her i Tinget – har været rejst spørgsmål om, hvorvidt sindssygeloven fra 1938 fortsat kan anses for tidssvarende, eller om der er behov for en revision af lovgivningen med hovedvægten lagt på en forbedring af de psykiatriske patienters retssikkerhed.

Spørgsmålet om en lovrevision er nærliggende og naturlig, både når man tager den udvikling, der har fundet sted vedrørende behandlingen af og holdningen til psykiske lidelser i betragtning, og under hensyn til de krav af retssikkerhedsmæssig karakter, der i dag må stilles til en lovgivning, som giver mulighed for indgreb i borgernes tilværelse.

Det udvalg, som Justitsministeriet på baggrund af drøftelser her i Folketinget nedsatte i 1983 til at overveje spørgsmålet om en lovrevision, har anbefalet, at sindssygeloven fra 1938 afløses af en ny lov, og har i den forbindelse udarbejdet et lovudkast med ledsagende bemærkninger.

Det foreliggende lovforslag bygger i overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg på det grundsynspunkt, at anvendelse af tvang i forbindelse med indlæggelse og behandling på psykiatrisk afdeling skal forebygges og undgås i det omfang, det overhovedet er muligt, men at tvang på den anden side ikke helt kan undværes på dette område.

Som hovedpunkter i lovforslaget kan nævnes, at betingelserne for at anvende tvang foreslås skærpet og præciseret.

Med henblik på at formindske brugen af tvang mest muligt foreslås det som et grundlæggende princip, at tvang kun anvendes, når alle andre muligheder er udtømt, og at den tvangs-anvendelse, der i så fald kommer på tale, begrænses til det absolut nødvendige.

Det foreslås i den forbindelse bl.a., at al tvang skal registreres og indberettes, og der indføres regler om obligatorisk efterprøvelse af fortsat frihedsberøvelse efter faste terminer. Der opstilles endvidere en regel om fast vagt til bæltefikserede patienter.

Til afløsning af den eksisterende tilsynsværgeordning foreslås indført en ordning med patientrådgivere, hvilket vil indebære en styrkelse af den støtte, som patienter, der er undergivet tvang, vil få. Der foreslås oprettet patientråd eller afholdt patientmøder for derved at øge patienternes medindflydelse på egne forhold.

Endvidere foreslås regler om obligatorisk udarbejdelse af behandlingsplan for enhver, der indlægges på psykiatrisk afdeling, og regler om informeret samtykke, der skal sikre, at patienterne i videst muligt omfang hele tiden har kendskab til og er indforstået med den behandling, der foretages.

Endelig indeholder lovforslaget bestemmelser om en helt ny klageordning, hvorved der tilsigtes en forbedring af behandlingen af klagesager på dette område. Der er på dette punkt foretaget ændringer i forhold til det tidligere fremsatte lovforslag, idet der til afgørelse af klager over tvangsbehandling m.v. foreslås oprettet lokale patientklagenævne. Ud over den